

A szerkesztő iakása:

Sussak — Eiacie palota.

Előfizetési ár — Associazione.

Egy évre Per 1 anno 6.— fr.

Félévre 6 mesi 3.—

Negyedévre 3. 1.50

2 hóra 2. 1.—

Külföldre 1 évre Per l'estero 8.—

L'Espresso magyar

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Használatnak használj.

Hirdetések és nyitterek:

Főlvétetek árszabály szerint Fiumében Battara P. könyvnyomdájában vagy a „Fiume” kiadóhivatalában, továbbá Budapestén Goldberger A. V., Schwarz Gyula, Eckstein Bernát, Haasenstein és Vogler, hirdetési irodájában. Bécsben: Danneberg I. I. Kumpfgasse Nr. 7. — Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. — Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 1, Oppelik Stubenbastei N. 2. — Schalen Henrik, I. Wollzeile Nr. 14. — Herdl Alajos I. Wollzeile Nr. 25. — Duker Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.

1892 december 4

Megjelenik minden vasárnap

4 dicembre 1892

Külkereskedelem, vám- és tengerészet.

(A kereskedelemügyi miniszternek 1891 évi jelentéséből.)

Tengerészeti ügyek tekintetében nevezetes lesz az 1891-ik év ama reformok következtében, melyek a hazai tengeri kereskedelem fejlesztése érdekében tettek. Az Ausztriával közösen segélyezett osztrák magyar Lloyd gőzhajózási vállalat fennállott szerződés felbontása által az ország ama segélyösszeg felett, melylyel eddig e vállalat közös segélyezéséhez hozzájárult, a szabad rendelkezést visszanyervén — az arra volt fordítható, hogy a tengeri forgalom emelkedésével a rendes gőzhajózási összeköttetések hálózatának fejlesztése és kiegészítése tekintetében mindinkább követelőkben fellépő nagy szükségletek a viszonyok hoz képest lehetőleg teljes kielégítést nyerjenek. Így történt meg az államilag segélyezett „Adria” magyar tengeri hajózási részvénytársaság újjászervezése és kiterjedtebb állapotra való fektetése, valamint a parti gőzhajózási járatok fejlesztése érdekében tett intézkedések.

Ezek az intézkedések jelentősen előmozdították „Fiume tengeri forgalmát,” melynek 1891. évi összeredménye igen kielégítő képet nyújt, a mennyiben a szállított áruk úgy mennyiségük, mint értékük tekintetében nemcsak az előző 1890. évi forgalmat, de az 1888. év forgalmát is, mely tengeri forgalmunk eddig elért legkedvezőbb eredményét tünteti fel, jóval felülmulják. Fiume 1891. évi tengeri áruforgalma volt a behozatalban 2.779.289 mm. áru, 34.283.560 frt értékben, a kivitelben pedig 5.865.701 mm. áru, 59.012.479 forint értékben. Az előző évhez hasonlítva növekedett a behozatal mennyisége 100.506 métermázsra értéke pedig 5.617.295 frttal, továbbá a kivitel mennyisége 397.341 métermázsával, annak értéke azonban 1.046.542 frttal, csökkent. A kivitt áruk értékének ez a csökkenése onnan ered, hogy a nagyobb értéket képviselő liszt, gabonaneműek és szilva csekélyebb mennyiségben kerültek kivitelre és hogy a kivitelben ilyképen támadt hiányt a nagyobb fakivitel mennyiségileg pótolhatta ugyan, de a csekélyebb értéket képviselő fa

az összkivitel értékének csökkenését nem tudta ellensúlyozni.

„Fiume hajózási forgalma” szintén gyarapodott a múlt évben, a mennyiben Fiumébe érkezett összesen 6284 hajó 930.589 tonnatartalommal, ezek közül terhelten érkezett 2470 gőzös 563.505 tonnatartalommal és 2146 vitorlás 76.494 tonnatartalommal, üresen érkezett 1148 gőzös 217.328 tonnatartalommal és 520 vitorlás 73.261 tonnatartalommal. Fiuméből elindult terhelve 2567 gőzös 646.852 tonnatartalommal és 1892 vitorlás 127.259 tonnatartalommal, üresen 1032 gőzös és 747 vitorlás 129.668 illőteleg 20.858 tonnatartalommal, összesen 3599 gőzös és 2639 vitorlás 776.520 illetőleg 148.117 tonnatartalommal. Az 1890 évhez hasonlítva, a hajók száma 1616 tal, tonnatartalmuk pedig 97.088 tonnával emelkedett, mely növekedésből a gőzhajókra 1337 hajó és 83.522 tonna a vitorlásokra pedig 279 hajó és 13.566 tonna esik. Az osztrák-magyar lobogóju hajók száma összesen 10.346 volt 1.162.116 tonnával, míg az összes idegen lobogókra 2176 hajó 693.110 tonnával esett. A „fiumei kőolajkikötőben” 1891 évben rakódott 30 angol lobogóju gőzös 36.222 tonnatartalommal és 5 osztrák-magyar lobogóju vitorlás 2066 tonnatartalommal. Ezek a hajók, behoztak 4020 hordó, 82.875 láda és alla rinfusa 63.907.937 kgr. nyers kőolajat. A „fiumei kikötői táruk” egyelőre még a bérleti rendszer alapján kezeltetnek. A tárhelyiségek bérlete iránt az 1891 évben igen élénk volt a kereslet mert az érdekelt felek számára a „puncto franco”-ban tárhelyiséget biztosítani kívántak. A rendelkezésre álló tárhelyiségekkel a fokozott igényeket csak részben lehetett kielégíteni, úgy, hogy a fiumei táruk fokozatos szaporítása még mindig fontos feladatot képez. Az 1891 évben a fiumei kikötői tárukba kivitetett 889.194 mm. különféle áru.

A „hajóköbözés, hajóállomány és lajstromozási ügy” tekintetében kiemeli a jelentés, hogy a külföldi államok eljárása következtében az azonosság és egyöntetűség céljából a hajók köbözése tekintetében lényeges újítások léptettek életbe. A hajóállomány tekintetében csökkentek, ellenben a gőzhajóállomány nem annyira a szám, mint tonnatartalom tekintetében gyara-

podott. A hajók száma 485 volt a múlt évben 53.651 tonnatartalommal 2162 legénységgel és 2681 lőerővel. Ezek közül volt vitorlás hosszujáratu 78, nagy parthajózási 1 kis parthajózási 122, hosszujáratu gőzös 12 kisparthajózási 28 továbbá volt még 244 vitorlás halászbárka és számozott élelmezési bárka.

A „tengerészeti segélyalap” tőkéje 2792 frttal szaporodott és volt 185.296 frt. A segélyezettettek összes száma 448 volt. Az 1890-91 tanévben a fiumei m. kir. tengerészeti iskolába 16 tanuló, vagyis hárommal kevesebb mint az előző tanévben iratkozott be. A kikötő és tárai, valamint a rakodó hajók „villamos világítása” a 1891 évi november 7-én üzembe vétetett.

Az 1891 évi halászati évad alatt, azaz 1890 évi október hó 24-től 1891 évi október 23-ig a magyar korona országainak tengerpartja mentén üzött tengeri halászat eredménye 506.840 kgr. hal 158.940 frt. értékben.

E „fiumei kikötő építésének” programjában foglalt munkálatok közül befejeztetett 1891 ben a Mária Terézia-móló; építés alatt áll a fiumei Fiumara fakikötő építése, a Mária-Terézia-móló meghosszabbítása az 1893-ban fog megkezdődni a keleti rakpart kisebb helyezése s mindezen munkák befejezési határideje 1894 végével van kikötve.

Helyi és különféle hírek.

Zichy Hedvig grófnő, szül. Wimpffem grófnő, Zichy Agost gróf volt kormányzónk nejének lesújtó halál híre elő 30-án a délelőtti órákban érkezett a kikötővárosba. A váratlanul érkezett szomorú hír végtelen fájdalmas benyomást keltett közönségünk körében s különösen sujtólag hatott mindazokra, kik a nemes lelkű Grófnőt közelebbről ismerték s kiknek alkalmuk volt meggyőződni ama nemes jólelkűségről, melynek Zichy Hedvig grófnő nem egy ízben adta fényes tannjelét. A bekövetkezett, és mélyen sujtó halál híre városunk közönsége nem volt elkészülve. Nem hitte senki, hogy az a sugár természetű, erőteljes s élte javakorát élő fiatal asszony, ki szere-

tetével, nemes jó lelkűségével, finom előkelő modorával városunk közönsége körében oly élénk rokonszenvre talált s ki Fiume szegényei és árváiért oly sok jót tett immár a kérelmetlen halál áldozata legyen. És ez mégis így történt. A lassu, makacs betegség, melynek csirája az üde, rozsás szín alatt rejtve már régebben befészkelte magát szervezetébe, uehöz kinok után megölte e nemes asszonyt, kiből nemcsak családjára a szerető nőt, gondos anyát siratja, de városunk szegényei és árvái is a lenagyobb jóltevőjüket gyászolják.

Fogadja a mélyen sujtott család e szomorú alkalommal Fiume város közönsége részéről is a legfájdalmasabb részvét nyilatkozatot.

Köszönet nyilvánítás. Zichy Agost gróf, Fiume volt kormányzója a legnagyobb fájdalomtól áthatva legbensőbb köszönetét fejezte ki Ciotta János polgármesternek, ki Zichy-Wimpffem Hedvig grófnő elhalálása alkalmából úgy saját mint a városi hatóság és a városi polgárság nevében meleg részvétét nyilvánította.

Batthyány Lajos gróf kormányzó pár napi távollét után tegnap délelőtti 10 órakor a szeptéteri gyorsvonattal körünkbe érkezett.

József főherczeg Ö fensége és családja Fiumében. Értesülünk, hogy József főherczeg Ö fensége és fenséges családja körülbelül e hó 20-án érkezik Fiuméba, hogy a téli idényt az egészen újja alakított Giuseppe villában töltsék.

Gróf Batthyány Lajosné ö méltósága e hó 1-én magas látogatásával tüntette ki az áll. el. és felsőbb lényiségűket és a nemrég megnyitott kisdóvóintézetet. Több mint 2 óráig töltött ö méltósága a tanteremben és szeretetreméltó érdeklődéssel halgatta a növendékek feleleteit, melyek iránt teljes megelégedését kifejezni kegyeskedett.

Atutazó herczegnő. Olga Alexandra montenegrói herczegnő tegnapelőtti délután a Magyar-Horvát gőzhajózási társaság Hungaria nevű gőzösén városunkba érkezett s ugyan az nap d. u. 4 órakor a szeptéteri vonattal tovább utazott.

Ebéd a kormányzónál. Batthyány Lajos gróf kormányzó tegnap ebédet adott melyre több idegen állami katonatiszt is hivatalos volt, kik ez időszereint missiói kiküldetésben városunkban időznek.

Magyar nyelvű ingyenes tanfolyam. A fiumei áll. elemi és polgári fiúiskolában nyitott magyar nyelvű ingyenes tanfolyam előadásai, kezdők részére minden hétfőn és pénteken a haladók részére pedig minden kedden és pénteken este 7-8

óráig fognak tartatni. Tanítványok mindenkor szívesen fogadtatnak.

Városunk telefon hálózatának kibővítése. A telefon halozat kibővítése tárgyában tartott értekezleten...

Szapary rakparton levő házakon a város nyugati irányba felé eszközölendő kibővítésére...

Clotild gyermek menhely. Batthyány Ilona grófnő a Clotild gyermek menhely elnökének intézkedése folytán...

A fumei magyar turisták egyetel ma vasárnap Scurigne és Drenovába kedvező idő esetén kirándulást tart.

A "Fumei Magyar Daloskör" mint azt már lapunk múlt számában is jeleztük...

Ambrosz Edelsberg úrnő porosz és bajor udvari énekesnő Cimadori Robert zongoratanár és a 79 sz. Jellačić ezred zenekarának közreműködésével...

A művészört pontban lépett fel s mindannyiszor fényes bizonyítékát adta ama hírnévnek...

Cimadori tanár szép technikával és szabatos játékkal Schubertől, Godard és Fumagalli-től játszott darabokat...

Az "Adria" legújabb gőzösei. Az "Adria" m. kir. tengeri gőzhajózási részvénytársaság hajóparkja ismét három új gőzessel szaporodott...

A "Zrinyi" és "Rákóczy" már útban van Fiume felé. Szent László gőzös próba futása múlt szombaton tartott meg a Quarner öbölben...

A "Zrinyi" Adria gőzös, Poschich kapitány parancsnoklása alatt newcastle-máltai útjában a hó elsején érinté Gibraltert.

Treves mentő egyesület Fiumében. A triesti Treves-féle mentő egyesület Fiumében is fiókot nyitott.

Egy érdekes vers Duse Eleonóra-nak ajánlva. Egy félszegi költő az "Ulke" nak a következő verset küldte...

Alla Signora Eleonora Duse. Poetra fabbricata dal Signor Nunnino di Berlino. Mia bella Lore Duse n, — Favorita von die Mellen...

Új posta hivatal. Az osztrák posta igazgatóság az Abbazia és Ika közötti Ičić falu részére postahivatal felállítását engedélyezte.

Az "Adria" magyar teng. gőzhajózási társaság mint értesülünk, ismét két új gőzöst rendelt a Coghnam Richardson és Társaság...

Hetilap Susakon. Fiume melletti Susak községben "Reč" ("Szó") című alatt Kovacic Károly szerkesztésében...

Hajóépítő és javítótelep Fiumében. Budapestről írják, hogy a Fiumében létesítendő hajóépítő és javítótelep létesítése immár bevezetett...

nie" Adria gőzöst elsüllyesztette, Triesztbe érkezett, hol bor rakományának kiterhelése után a Lloyd arsenálban javítás alá fog vétetni.

Ondricsek cseh hegedű művész tegnap Triesztben a Politeama Rossetti-ben Cucini Alie énekesnővel fényesen sikerült hangversenyt adott.

Zatonyra került delfinek. Mursalából távirják, hogy az ottani sekélyes parton tíz óriási nagyságu delfin fenakadt. Nagy közönség töltött az érdekes látvány szemléletére.

Keresk. és Teng. hírek.

Egészségügyi intézkedések. Az olasz kormány f. évi november 11-én kelt rendelete szerint a fekete tengerről, a franciaia, belga, nemetalföldi és az osztrák és magyar és végre Oroszország balti kikötőiből érkező hajók...

A konstantinápolyi egészségügyi tanács elhatározta, hogy azon két nap melyet a hajók görög egészségügyi őrrel ellátva, a Corfuból Piraeusba való hajózás alatt uton töltenek...

Kereskedelmi forgalmunk Tunisszal. A tunisi consul most megjelent évi jelentése fejtegeti miként volna lehetséges Magyarországnak szorosabb összeköttetést létesítenie az afrikai, különösen a tunisi partokkal...

Az osztrák Lloyd társaság kereskedelmi osztályának igazgatósága felhatalmazást kapott, hogy az 1893 évre szükséges kőszén készlet beszerzése tárgyában ugy az angolországi mint a bel-földi kőszén bányá tulajdonosokkal a beérkezett ajánlatok alapján tárgyalásokba bocsátkozzék.

A borra vetett német belépővámok. A "Hamburger Correspondent" közlése szerint a jövő évtől kezdve csupán csak a hamisítatlan természetes borok fognak a 25 c vámtarifára tételben részesülni...

Olaszország ideai bortermése. Romából írják, hogy Olaszország ez ideai bortermése igen kielégítőnek mondható. A beérkeztet távirati jelentések szerint az összes bortermés 33,400,000 hektolitert tesz ki.

Vindobóna. Az osztrák Lloyd társaság Vindobona nevű új gőzöseit a napokban borsátoták vízre Stettinben a Vulcan a féle hajóépítő telepen.

Svájcczi bor-import Olaszországból. Svájc-ból jelentik, hogy Olaszországból ez év első nyolcz hónapjában 266,000 hektoliter bort importáltak Svájcba.

Az olasz borok behozatala. Az olasz borok vámkezelése ügyében a hivatalos lap mai száma Wekerle, Lukács és gróf Bethlen minisz-

terek által jegyzett és december 15-ikén életbelépő rendelelet közöl, mely az 1892. évi augusztus hó 10-én kiadott rendelelet értelméből, illetve kiegészítésül az érdekeltek osztrák miniszteriumokkal egyetértőleg adott ki és a következőket rendel el:

A származási bizonylatokat a cs. és kir. konzultációs hivatalokon és a termelési helyek közösi előjáróságai kivül kiállíthatják még és pedig: a Lombardiából (lombardiai bortermelő terület) származó borokra nézve — az olasz kir. prefektura Milanóban, az Apuliából (tartozik a nápolyi bortermelő területhez) származó borokra nézve — az olasz kir. prefekturák Bariban, Barlettában és Brindisiben, a Sziciliából (sziciliái bortermelő terület) származó borokra nézve — az olasz kir. prefekturák, illetve alprefekturák Palermóban, Messinában, Trapaniban, Catanában és Syracusában, a Liguriából (tartozik a piemonti bortermelő területhez) származó közönséges borokra nézve — az olasz kir. prefektura Genovában.

Ezek a származási bizonylatok úgy, mint a termelési helyek közösi előjáróságai által kiállítottak, a kiállító hatóságokra nézve illetékes cs. és kir. osztrák-magyar konzultációs hivatal láttaomozandók. Olasz borok, a melyek vitorlás hajókon medencékben érkeznek a triesti és fumei szabadkikötőkbe, ugyanott vámhivatali ellenőrzés mellett, hordókba töltetnek át és ezután kerülnek bevételre kezelés alól nincsenek kizárva. Hogy ezekben az esetekben az összefüggés a hajómedencékre szoló származási bizonylatok adataival helyreállíthatassék, azok a vámhivatali közegek, a kiknek ellenőrzése mellett a szabadkikötőkben az áttöltött eszközöltetett, ezt a körülményt, valamint a megváltott hordók darabszámát, jegyeit és a megváltolás alapjául veendő összecsapást a származási bizonylatonon felülinteni tartoznak. Ha olasz borok olasz intézeteknek kellőkép ki-töltött vegyelemzési bizonylatnyauval érkeznek, akkor ilyen küldeményekkel a felállított határszámokkal való összehasonlításról eltekin-tendő és egyszerűsége miatt, öszkövizonát és gipsztartalomra újabb vizsgálat, valamint a boroknak néhan kétrányfeszítő anyagokkal festett vortuk tekintetében való megvizsgálása is elhagyandó; az ilyen borok — kivéve ha két-ség esetét — véglegeen a 3 frt 20 kros vámdíjtéttel kezelendők. Abban az esetben, ha piemonti boroktól van szó, a bizonylatból mindenesetre ki kell tűnnie, hogy a szasz-tartalom a 12 térfogat-százalékkal megállapított határt nem haladja meg. Mindezekben az esetekben a kezelő vámhivataloknak arra kell ügyelniük, hogy a borküldemény, a mely az Olaszországban eszközölt vegyelemzés ezéllára szükséges borminta vétel alkalmával valamely ottani hivatalos közeg (vámhivatal, vegye-kísérleti állomás vagy Főjegező) által el lett zárva, sértetlen peccetekkel érkezett legyen meg és hogy ezek a pécetek a vegyelemzési bizonylatban a megvizsgált bormintának elzá-rására nézve foglalattal adjatokk egyezzenek. E-redeleltel vitorlás hajómedencékben tározott és azután hordókba áttöltött borküldemények-nél ezt a megjegyzést az áttöltést ellenőrző vámhivatali közeg a származási bizonylatonon igazolni tartozik. Abban az esetben, ha vegyelemzési bizonylatokkal beérkező borküldemé-nyek kezelésénél az azonosaságot illetőleg vagy más irányban kétség merül fel, a vám-hivatal a borok elvámolása előtt valamely magyarországi vegykísérleti állomás szakvéle-ményét tartozik kieszközölni, mi végből a vegykísérleti állomáshoz egy borminta, vala-mint a borküldeménynyel beérkezett olasz vegyelemzési bizonylat beküldendő. Borküldemé-nyek, a melyek olasz vegyelemzési bizonylatok nélkül érkeznek be, a bor megvizsgálá-sát illetőleg megállapított határozományok ér-telmében borminta küldendő valamely vegykísérleti állomáshoz, akkor a minta vételét ille-tőleg a következők pontban előirt rendelkezés mérvadó. A vegykísérleti állomások a vegyelemzés módozataira és a borok megítélésénél szem előtt tartandó elvekre nézve külön utasítást nyernek. A borminta vételére a követke-zőkép történik: Minden azonos minőségű borból álló küldeményből két egyenkint egy litre-res minta állítandó elő. E végből minden hor-dóbol a térfogattal arányos bormennyiség vétetetik. A mintavétel az egyes hordókból a tartalom kellő összekeverése után a lopóval vagy pipettával történik. A Marsala jellegű (Typus Marsala) borok csak akkor kezelhetők a 3 fo-rint 20 kros vámdíjtéttel, ha szasz-tartalomuk 18 térfogat százalékat meg nem halad. Ezen-kivül annak kikerülése végett, nehogy hasonló szeszűhozzáadás által előállított borok a kedvezményes elvámolásban részesülhessenek, a 3 frt 20 kros vámdíjtéttel vámkezelhető Mar-sala jellegű (Typus Marsala) bormennyisége évi 4000 bruttó méter-műszakában állapítatik meg és egyben megkivántatik, miszerint be legyen igazolva, hogy ezek a meghatározott mennyiségben behozható borok Palermo, Tra-pani, Messina és Catania sziciliái provinciák egyikéből származzanak, ilyen borokra az a-zokra nézve külön megállapított és a palermói, cataniai, vagy rippotói vegykísérleti intézet által kiállított vegyelemzési bizonylatok fogad-hatók el. A Marsala jellegű (Typus Marsala) bor erős, szesz- és tartalomdus, nem feltűnően édeses ízű és sötétsárga színű. A megállapított évi mennyiség felosztása és annak tul nem lépésének ellenőrzése iránt külön rendelkezés fog következni, miért addig is Marsala borok kedvezményesen nem vámkezelhetők.

Selyemgyár Szerbiában. A beigrádi hivatalos lapban közléttük aköz Stettin Erasmio

Mario, a szabadlány feljelszöv következ és adom nokat st indirect és nyve államiyas gyorsaru tartozik az eperfa gubókat, kgr. gul venkint gozni st

Kitű mugker te. A h jóvel é mel létga Min:ho a kelet melés t sen örmert je ketleke ség a hogy v lalaival tató oly haz elvei csak be talános is kiví

A m megker zó hel Tök hó 27- baleset zott kó kel sze tartott san ma követk telerve tolatás személy állásún állomás ba bel kilencz dott, d jármív ezer fo pályáo szerint sem s pénzüg telen új utazású kísérő neheze díg jel neheze husz n Ezen, séró sz ált e lent k gy me mindaz nyilván az uta ra, köz

M. k Dél-telék. lék. M a gyű dijszab A fe ber to gyűm dijszab más f. nyelvé nálló A n ga kö rosi tel ter hos levő ré lidmér ezéjáb

Mario, ascoli-p. cenói lakos 15 évre kizárólagos szabadalmat kap géperőre berendezett selyemgyár felállítására és elsőbbségi jogot egy selyemszövő- és festőgyárra. Az engedélyes a következő kedvezményeket kapja: 10 évig vám- és adómentesen hozhat be gépeket és szerzőket stb., öt éven át föl van mentve minden indirect adó alól, a gyárhoz ingyen telket kap és ingyenesen kap eperfafeleket, gubóit az államvasut a teheráru díjszabás alkalmazásával gyorsárként szállítja. Az engedélyes viszont tartozik a gazdának ingyenes oktatást adni az eperfa-tenyésztesben s a Szerbiában termelt gubókat megállapított áron átvenni. Minden kgr. gubó után 3 parát fizet az államnak, évenként 60,000 kgr. gubót tartozik feldolgozni stb.

Kitüntetés Mauthner Ödön budapesti megkereskedőt újlag szép kitüntetés érte. A bolgár nemzeti rend tisztí keresztjével és a bolgár udvari szállítói cím-mellett lett kitüntetve a kereskedelmi és mezőgazdasági téren szerzett érdemért. Min-hogy pedig hazai cégnek hódítása a keleten egyszerűsége a magyar termelés ténylegét is jelenti, kétszeresen örvendő említett kitüntetésnek, mert jelenleg, a midőn gomba módra keletkeznek új magarusok és a közönség a sok csalódás után haboz, vajjon hogy viselkedjék ezen magarusok ajánlataival szemben, jól esik ama megnyugtató tudat, hogy e szakmában is van oly hazai cégünk, a mely ritka szolid elvei és üzleti ténykedés által nem csak belföldön örvendő korlátlan és általános bizalommal, hanem a külföldön is kivívta már az elismerést.

A magy. kir. államvasut-társaság megkeresése közöljük az alábbi következő helyreigazítást:

„Több napilapban az évi november hó 27-én Vágújhely állomáson történt balesetre vonatkozólag helytelen és túlzott közlemények jelentek meg, melyekkel szemben az ezen ügyben már megtartott vizsgálat nyomán és a hivatalosan már közölt adatok kiegészítésével a következők szolgáljanak: Az 1453. sz. u. tehervonattal a megengedett időn túl tolatások végeztetvén, az 1848. számú személyvonat az állomás védő-jelző tilos állásának figyelmen kívül hagyásával az állomás behaladt és előbbi tehervonatba beleütközött. Ennek következtében kilencz kocsi többéves sé megromló dolt, de az okozott összes kár, ugy a járműveken, mint a felépítményen a hat-ezer forintot nem fogja meghaladni. A pályavárosok által kiállított bizonylatok szerint az utazó közönség közül senki sem sérült meg, csak egy trencsényi pénzügyőr szenvedett homlokán jelentéktelen ütődést, mi által azonban tovább-utazásában nem gátolattott. A vonatkísérő személyzet közül három egyén nehezebb, de nem életveszélyes, egy pedig jelentéktelen sérülést szenvedett. A nehezebben sérülteknél is tizenkét — husz nap alatt várható a felgyógyulás. Ezen, ugy az állomás mint a vonatkísérő személyzet utasítás ellenes eljárása által előidézett baleset tehát csakis a fent közölt következményekkel birt és így messzemenő túlzásként jelentkeznek mindazon adatok, melyeket egyes lapok nyilván téves értelmezés alapján, de az utazó közönség nagy nyugtalanítására, közöltek.”

M. kir. államvasuti ügyek.

Délmémet-osztr. magyar vasuti kötelek. Osztr.-magy.-bajor-vasuti kötelek. Mitrovicz-Szavapart állomás felvétele a gyümölcs szállítására érvényes kivételei díjszabásokba

A fenti kötelek keretében 1891 október 10. től illetve 1891 szeptember 20. től gyümölcs szállítására érvényes kivételes díjszabásokba, Mitrovicz Szavapart állomás f. é. december hó 1. vel való érvényes a Mitrovicz állomás részére fennálló díjtételekkel vétetik fel.

* A magyar királyi államvasutak igazgatósága központi szerződésben Budapest. Józsefvárosi teherpályaudvaron 11 db. egyenként 5 méter hosszú biró részint teljesen jó állapotban levő részint pedig kisebb javításokat igénylő hídmerleg felett rendelkezik, melyek eladása céljából ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen hídmerleg 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 és 13 számmal vannak megjelölve s nevezett szertárban vásár és ünnepnapok kivétellel naponta d. e. 9—12 óráig u. 3—5 óra között megtekinthetők; eladásuk darab szerint az el- látót és minőségre való kötelezettség elvállalása nélkül történik, az ajánlat tehát nem súly hanem a megvenni szándékolt hídmerlegek számának és az átvételi állomás pontos megnevezése mellett darab szerint lép az ajánlatban számokban és betűkben kitüntető.

Az ajánlattíró az itt felsorolt feltételeken kívül kötelezőknek ismeri el, a m. kir. államvasutaknál az ócska anyagok eladására 129881—91 sz. a temálló és ezen ügyet megköte- zőre és lebonyolítására mérvadó általános feltételeket, melyeket aláírásával ellátva ajánlat- hoz csatolni tartozik. Ezen feltételek nyomtat- ván tárunkban példányonként 15 kron megsze- rezhetők, esetleg a 15 kr. leküldése mellett postán megrendelhetők.

Minden ajánlattíró ajánlatával a határozat meghozataláig visszavonhatlan kötelezettség- beu, marad.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fentart- ja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlatot árakra a szabadon választáshoz és hogy a cél elérésére bármely más intézkedést is teheszen.

A pályázni szándékozók felhívának, hogy lepecsételt és 60 kros magyar bélyegjeggyel ellátott ajánlataikat ezen külfelirattal: „Ajánlat az 126140—92 számhoz hídmerleg megvételre folyó évi december hó 28 napjának déli 12 óráig anyag és leltár beszerzési szakosztályunk- nál (Andrássy út 76 sz. II em.) benyújtani szí- veskedjenek.

Bánatpénzképen megvenni szándékolt híd- mérleg ajánlati egységára szerint kiszámi- tott értékösszeg 5%, a f. évi december hó 27- én déli 12 óráig teendő a főpénztárunknál a kar készpénzben, akár pedig állami lététekre alkalmas értékpapirokban.

Aláírt feltételek és bánatpénz nélkül, ugy- szintén elégtelen bánatpénzzel kitűzött hatá- ridőn túl leérkező ajánlatok, figyelembe nem vétetnek.

Osztrák-magyar vasuti kötelek. Pótlékok életbeléptetése díjszabásokhoz és függelé- kekhez. Az osztrák magyar vasuti kötelekben 1892 évi január hó 1-én a következő pótlékok lépnek életbe és pedig a) az 1882 évi hó 5 től érvényes II. rész 3. díjszabási füzethez a XII. pótlék b) az 1888 évi március hó 1-jől ér- vényes II. díjszabási füzethez az V. pótlék c), a II. rész 5. díjszabási füzeth 1888 évi június hó 15-től érvényes függelékéhez az V. pótlék d) a II. rész 1, 1 A, 2 A, 3 és 3 A díjszabá- si füzeteinek 1892 évi február hó 1-től ér- vényes függelékéhez a II. pótlék és e) a II. rész 4. díjszabási füzeth 1892 évi február hó 1-től ér- vényes függelékéhez a II. pótlék. Ezen pótlé- kok által a fentemlített díjszabási füzeth ki- vételei illetve függelékek a nozzatartozó pótlé- kokkal hatályon kívül helyeztetnek. — Példá- nyok a kötelek vasutaknál ingyen kaphatók.

Rajna-Maina átrakodási forgalom. (Kivé- teles díjszabás életbeléptetése aszalt gyümölcs és szilvaiz szállítmányokra). — F. é. deszem- ber hó 1-ével a fentelített kötelekben új ki- vételes díjszabás lép életbe aszalt gyümölcs és szilvaiz szállítmányokra, mely a m. kir. államvasutak több állomásáról M. m. Frank- furt, Gustavsberg, Kastel, Ludwigskafein, Mainz és Mannheim kikötő állomásokra Belgium- és Hollandiára oadó rendeltetéssel teljes kocsi- rakományokban feladott lymenű szállítmányoka névre közvetlen díjtételeket tartalmaz.

Példávyokra m. kir. államvasutak igazgato- ságánál kaphatók.

Osztrák-magyar-román kötelek. (Díjszabási pótlékok életbeléptetése.) Folyó évi deszem- ber hó 1-én a kötelek díjszabások II. részéhez a XIV., III. részéhez a XV., IV. részéhez a X. és V. részéhez a X. pótlék lép hatályba.

A kötelek díjszabások II. III. és V. részéhez tartozó pótlékok a következőket tartalmazták. Czukos-küldemények szállítására, új 1 szá- mú, és vas és vasárú-küldemények szállítására új 5 sz. kivételes díjszabást, melyek az jéddig érvényben volt hasonló és számú kivételes díjszabások helyébe lépnek; a gazdasági gépek szállítására érvényes 6. sz. kivételes díjszabás határozmányainak módosítását, és a román vasutak több új állomásának ezen kivételes díjszabásba való felvételét;

Troppan állomás felvételét a nyers petro- leum és ásványhátvány szállítására vonatkozó 8. sz. kivételes díjszabásba)

a 34. sz. kivételes díjszabás A sorozatára névre újabb díjtételeket Ungvárról román áll- omásokra szállítandó butor stb. küldemények- re névre;

37. sz. új kivételes díjszabás életbeléptetését Mitrovicza -szavapartól román állomasokra teljes kocsi- rakományokban szállítandó tölgyfa- kivonat küldeményekre; végül helyesbítésekot.

A IV. rész X. pótléka a külön díjszabási határozmányok módosítását tartalmazza, és pe- dig: repezhulladékok* bevonását a B sorozat- ba azaz az azú árucikkkek közé, melyek a ga- bonára fennálló díjtételek alapján szállítanak, és a reexpeditionális határidőnek a kötelekbe felvett valamennyi reexpeditionális helyen 12 hónapban való megállapítását.

Ezen pótlékok példányai a kötelekben részes vasutaknál és ezek nagyobb állomásain kaphatók.

A m. kir. államvasutak igazgatósága, egyut- tal a többi részes vasutak nevében is.

Délmémet-osztrák-magyar vasuti kötelék. 1. évi november hó 15-iki érvényes a badeni nagyhercegi államvasutak Neakara és Bie- gel állomása s délmémet kötelék II. része 9 sz. 9 sz. díjszabási füzeth felvételét.

A szóban levő két állomás díjtételei az aláb- bi pótlételeknek Rheinau illetve Offenburg állomások díjtételeihez való hozzáadása által képestetnek és pedig:

ÁLLOMÁS	Pótlékek a következő al- lomások díjté- lekéhez szá- mlándó.	Kilometer	Gyors árú		Osztrák árú			Kecserakományi osztrákok			Kalendárszabás		
			I.	II.	A.	B.	C.	Cs.	A.	I.	II.	III.	
Neakara		6	0.14	0.07	0.07	0.04	0.04	0.04	0.03	0.03	0.03	0.01	
Rheinau		6	0.14	0.07	0.07	0.04	0.04	0.04	0.03	0.03	0.03	0.01	
Offenburg		41	0.90	0.45	0.45	0.28	0.28	0.28	0.23	0.23	0.23	0.01	

158207 sz. A I.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutaknál bázisai: hajó- mérnök állás lévén betöltendő ezen állásra ezennel pályázatot hirdetünk, és felhívjuk a pályázókat, hogy az alábbi feltételek szerintő kellőleg felszerelt folyamodvá- nyaikat legkésőbb folyó 1892. évi de- cember hó 15-éig a magy. kir. állam- vasutak igazgatóságához (Budapest, VI. ker. Andrássy út 75 sz. nyújtsák be.

Később beadott folyamodványok figye- lembe nem vétetnek.

A jelzett állást elnyerő pályázó, mi- nősítéséhez képest 1000—1200 ft. évi fizetés és a szabályszerű mellékletmé- nyek élvezetében részesülend.

Csak oly pályázó folyamodványa vé- tetik figyelembe ki:

- 1) Magyar honpolgár s a magyar nyelv- vet köléletesen bírja;
- 2) 35 évnél nem idősebb;
- 3) ép- és egészséges testalkattal bír,

Szükséglet kimutatás az 1893 évre.

A FÁNAK NEME	Egy- ség	M ü h e l y						Összesen	Jegyzet
		Eszéki fő	Nyugotti	Kolozs- vár	Piski	Szegedi	Pécsi		
K ö b m é t e r b e n									
I. K e m é n y f á k :									
Vágott tölgyfa	m. ³		202				28	230	
Tölgyfapalló	"		870				152	1022	
Gyertyánfa palló	"		7					7	
Erdei bükkfa palló	"	23	10					33	
Diófa palló	"		13					13	
II. P u h a f á k									
Lucfenyő deszka	m. ³		75.5	58				133.5	
Erdei fenyo deszka	"		392				102	494	
Erdei fenyo palló	"		716				115	831	
Hársfa palló	"		15					15	
Nyárfa palló	"			60	33			93	

mely körülmény pályavárosi bizonyítvány- nyal igazolandó;

4) tényleges katonai szolgálatának már eleget tett vagy a katonai kötele- zettségtől végleg fel van mentve;

5) erkölcsi tekintetben fedhetlen elő- életű;

6) vagyoniilag rendezett;

7) a budapesti vagy valamely külföl- di műegyetemen tanulmányát sikerrel befejezte s a budapesti kir. József műe- gyetemen gépész mérnöki oklevelet nyert illetőleg ha külföldön megszerzett mér- nöki oklevele a budapesti műegyetemen szabályszerűleg honosítottatott;

8) azon körülmény hogy a hajó épí- tés és hajógépszerszerzésben megfelelő műszaki gyakorlati képzettséggel bír valamint az, hogy valamely gép műhely- ben- és pedig különösen hajó fentartási és javítási munkálatokkal foglalkozott s e téren elegendő gyakorlatiással bir okmányilag igazolandó.

A sajátkezűleg írott folyamodványok a felsorolt minősítéseket igazoló eredeti vagy hitelesített okmányokkal felszere- lendők.

Budapestben, 1892 évi november hóban.

A magyar kir. áll. vasutak igazgatósága.

157431/92 sz.hoz.

Pályázati hirdetmény.

Műhelyi fák szállítására.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1893. évben az alábbi táblázatban foglalt műfákat szükségelvén azoknak esetleg a következő 1894 évben szükség- lendő mennyiségeknek szállítására nyil- vános pályázatot hirdet.

Az 1893-ik évben szükséglet fákról szóló részletes jegyzékek, melyekben a fának méretei és a mennyiségek kitün- tetve vannak a m. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályá- nál Andrássy út 73—75 sz. a II. eme- let, vagy pedig üzletvezetőségeknél meg- tekinthetők illetve megszereshetők.

A részletjegyzékek egyszerűsind aján- lati mintáknak is használandók.

A menyiben azonban a szállítási ügy- let nem egy hanem kétévre kötötnék, akkor a szállítandó fákról szóló jegyzé- kek a további évre megelőző év novem- ber havában fognak szállítónak kiadat- ni. Megjegyezzük, hogy az 1894. évre megrendelendő mennyiségek az 1893 évi jegyzékben kitüntetett mennyiségeknél korlátlanul nagyobbak v. kisebbek le- hetnek és hogy ezeknek méretei az 1893 jegyzékben kitüntetett legnagyobb és legkisebb méretek (u. m. hosszúság, szé- lesség és vastagság illetve átmérő) ha- tárain belül a szükség szerint változtat- nak.

Az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy az egy évre fényeg megrendelt köbméter vagy darab összmennyiségéből a méretjegyzékben előforduló legkisebb és legnagyobb hosszúság szélesség és vastagság illetve átmérő határain belül az illető szállítási évfolyamán át még további 30% ugyanazon árak s feltételek mellett megrendelhesen; miből folyólag a nyertes szállítók megfelelő fakészletet tartani kötelesek.

A szállításhoz szükséges feltételek irányadók

1.

A szállítás az anyagok szállítása iránt fennálló 129381-91 számú általános valamint az a műhelyi célokra való műfák szállítására vonatkozó 134417-92 sz. különleges feltételek alapján eszközölendő.

A fent említett szállítási feltételek a pályázati határidőig az anyag és leltár beszerzési szakosztálynál és az üzletvezetőségeknél naponként a hivatalos órákban megtekinthetők vagy a megállapított vételár lefizetése mellett posta útján is megszerzethetők.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy a vonatkozó szállítási feltételeket ismeri és azokat a jelen határozmányok folytán szenvedett változtatások tekintetbe vételével egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadja.

2.

A pontosan megtartandó szállítási határidők az ajánlati mintaképen használandó mérés jegyzék végén vannak ki-tüntetve.

3.

A műhelyi célokra való műfák bérmentve a m. kir. államvasutak valamely állomására szállítandók be, s e célból az ajánlatban a szállítási állomások pontosan kiteendők.

4.

A 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen kölczimmel: »Ajánlat épület-és műfára a 157431-92 számhoz 1892. évi december hó 20-án déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztálynál benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 6% készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1892 évi december hó 19-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő, megjegyezvén, miszerint az értékpapirok

a budapesti illetve bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett tizenegy napnál nem ré-gőbb árfolyam szerinti értékben számíthatnak, de névértéken fölül soha szá-mításba nem vétetnek.

Az ajánlatban a megtörtént letétel megemlítéséről az arról nyert letéti elis-mervény azonban nem csatolandó az ajánlatához.

Az ajánlati árak az ajánlati mintában kitüntetett egységek szerint számban és szóban teendők ki.

Az esetben, ha ajánló a m. kir. ál-lamvasutakban szükségletét több éven át kívánna szállítani, akkor ajánlatában ez valamint egy évi szükségletre szóló ajánlati árból való leengedés %-ak-ban pontosan kitüntetendők.

5.

Az ajánlatban az említett körül esu-pán egynek szükségletét is szólhat és bármely részmenyiségre is.

Az ajánlattevők az ajánlatukban ki-tüntetni tartoznak, hogy az ajánlott fá-akat usztatott vagy nem usztatott darabokból állítandják-e elő és hogy a fák mely erdőben fogják vágatni

6.

Ajánló cég ajánlatával az ő feletti határozatilag köteles felelősségben ma-radni.

7.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok melyek nem a kitű-zött határidőig vagy táviratilag tételnek vagy melyekben vakarások fordulnak e-lő, végre oly ajánlatok, melyekre erre nézve az előirt bánatpénz le nem féte-tett figyelembe vételt egyáltalán nem i-gényelhetnek.

8.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy ajánlók közt tekintet nélkül az arra szabadon választhasson, továbbá hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti mennyiség szállítását is átengedhesse az esetben, ha részmenyiség elfogadása az illető ajánlatban világosan ki nem zárított és végre, hogy a cél elérésére bármely más irányú intézkedést is tehesen.

Budapest, 1892. november havában.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

Felelős szerk. ifj Nagy Sándor
P. BATTARA Nyomdája.

Kapható Fiumében

Salamon Jakab mint három üzletében

A

budapesti villamos vasut részvényei

már most is nagy keresetnek örvendenek

Megbizásokat ezen értékpapírra már most elfogadok, ugyszintén mindenféle

tőzsdemeg bizásokat a legjutányosabb feltételek mellett

Mindenmü értékpapir vétele és elárusítása napi árfolyam mellett

Előlegeket, nyujtok, értékpapirokra.

BRANDL ARNOLD

bank- és váltóháza

Budapest, Deák-tér I. em. Vódiáner-féle palota.

„ADRIA“

Magyar királyi tenger-hajózási részvénytársaság

1892. december havában az alant felsorolt első osztályú gőz-hajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugoteuropai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályozzák:

Fiume	Gőzös	1892 december
Triest, Bari, Messina Neapel, Genua, Nizza, Marseille	»Szápáry»	1
Triest, Bari, Messina Neapel, Genua, Nizza, Marseille	»Buda»	8
Bari, Messina Catania Mal-ta Tunis	»Carola»	10
Hull, Newcastle o/T	»Salerno»	1-10
Liverpool	»Algerian»	5-15
Liverpool	»Marocco» (Cunard Line)	5-15
Triest, Bari, Messina, Neapel, Genua, Nizza, Marseille	»Adria»	15
London	»Winestead»	10-20
New-York	»North Cambria»	10-20
Liverpool	»Palmyra» (Cunard Line)	15-25
Algier,*) Glasgow	»Baross»	15-25
Triest, Bari, Messina Neapel, Genua, Nizza, Marseille	»Árpád»	22
Barcelona**)	»Tisza»	25
Triest, Bari, Messina Neapel, Genua, Nizza, Marseille	»Szápáry»	29
Liverpool	»Athenian»	21-31
Rouen	»Rákoczi»	21-31
Tanger*) Bordeaux	»Zrinyi»	21-31
London	»Sultana»	21-31
New-York	»Britannia»	21-31
Cadix, Antwerpen, Leith	»Zichy»	21-21
Hamburg, Rotterdam.	»Sparta»	25/XII-5/1

Marseille, Genua, Neapel, Messina, Bari	Fiume, Triest	»Adria»	3
Hull, Newcastle o/T	Triest, Fiume	»Mourino»	1-10
Glasgow		»Fibor»	1-10
Marseille, Genua, Neapel, Messina, Bari	Fiume, Triest	»Árpád»	10
Marseille, Genua, Neapel, Messina, Bari		»Szápáry»	17
Liverpool	Triest, Fiume	»Aleppo» (Cunard Line)	10-20
Hamburg, Antwerpen		»Lusitania»	10-20
Rio de Janeiro, Santos		»Széchenyi»	10-20
Marseille, Genua, Neapel, Messina, Bari	Fiume, Triest	»Buda»	24
London	Triest, Fiume	»Zaire»	15-25
Newcastle o/T	Fiume	»Andrássy»	15-25
Rouen	Triest, Fiume	»B. Kemény»	15-25
Liverpool		»Cherbourg» (Cunard Line)	21-31
Hamburg, Antwerpen		»Hellas»	21-31
Hull, Newcastle o/T		»Bassano»	21-31
Newcastle o/T	Fiume	»Mátyás király»	21-31
Bordeaux	Triest, Fiume	»Báthori»	21-31
Glasgow		»Matlekovics»	21-31
Glasgow		»Szent László»	21-31
Marseille, Genua, Neapel, Messina, Bari	Fiume, Triest	»Adria»	21

*) Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal Algier vagy Tanger kikötőbe rakományok be nem jelentettek az igazgatóság fenntartja magának a jogotek ikötöt nem érinteni.

**) A gőzös Barcelonán kívül még egy másik spanyol földközi tengeri kikötőt setleg Cadixot fogja érinteni.

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztégzár intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösek későbbi indulásúért a társaság felelősséget nem vállal.

Fiume, 1892. november hóban

